

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"
GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Secretariaat . Buitenvestplein 21, Voorburg - Tel. 728315, Giro no. 468874 i.n.v. de Penningm. der "ODV" - DEN HAAG

11 oktober 1957
nadruk verboden

2de jaargang
numm e r 6

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden,

Aan het begin van deze avond moet ik wel weer de krijgswet ver-
lezen Het is zo'n regeltje van orde en tucht. Onze groep is niet
alwetend, ook niet onfeilbaar. Als gevolg daarvan wordt het noodza-
kelijk, dat U voor U zelf besluit, wat waardevol is voor U. Wat ge-
bracht, wordt gebracht volgens ons beste weten en kennen. Maar, wan-
neer U meent, dat iets niet juist is, wanneer U meent, dat iets
aanvulling behoeft, dan wordt U hier een de gelegenheid gegeven. U
kunt dat dan onmiddellijk kenbaar maken. Wanneer U meent, dat bepaal-
de onderwerpen belangrijk zijn, dan kunt U die indienen ter behande-
ling. Wij houden rekening met U, zoveel als het ons mogelijk is. Wij
brengen U de waarheid, zoals wij die zien en wij hopen, dat U vol-
doende rekening wilt houden met ons om de punten, die wij naar vo-
ren brengen te overwegen.

Mijn onderwerp voor vandaag is mischien wel een klein beetje
erg modern. Want de vorige maal is er zo gesproken over: ruimtevaart
en wat er allemaal bijhoort. Nu wil ik helemaal niet op dat onder-
werp doorgaan, maar nauw er mee verwant is een ander punt, dat toch
ook een nadere beschouwing waard is, n.l.:

MUTATIEMOGELIJKHEDEN BIJ MENS EN DIER IN DE

HUIDIGE TIJD

Een mutatie is een plotselinge verandering van vorm, of geaard-
heid van plant, dier of mens, al of niet naar aanleiding van ver-
borgen, of openlijk veranderde omstandighden.

Een mutatie is niet altijd iets ten voordele. De natuur experi-
menteert. In haar experimenten zal zij vele wezens voortbrengen, die
niet volledig zijn. In de natuur is dat van geen betekenis. De na-
tuur heeft de tijd. De natuur heeft de middelen, een overvloed van
levenskracht, een overvloed van mogelijkheden.

Ook geestelijk zijn deze dingen niet bezwaarlijk. Wanneer een
experiment mislukt, ach, dan is er altijd wel iemand, die er iets
uit geleerd heeft. Er is altijd wel weer een geest, die daarin een
bijzonder en nieuw bewustzijn heeft gevonden.

Dus een mutatie: gelukt, geslaagd, of niet geslaagd, heeft eigen-
lijk weinig betekenis vanuit het standpunt der natuur, der kosmische
krachten.

Zij is slechts een eenvoudige aanpassing van het leven aan condities, die op aarde, of elders bestaan. Maar niet de aarde of de mensen van heden.

Er is op het ogenblik een grote reeks van experimenten. reeds lange tijd aan de gang, waarbij radio-actieve stoffen in de atmosfeer worden gebracht. Dat is niet zo buitengewoon belangrijk, zegt men nu, want de radio-aktiviteit, die naar beneden dwarrelt, de uitval, zoals dat heet, is betrekkelijk gering; zij is ongeveer twee % tegen een normale actieve straling van 20 tot 30 %, afhankelijk van de omstandigheden.

Maar men vergeet U erbij te vertellen, dat deze stoffen, die omhoog gaan, niet allen een gelijke ontbindingsperiode kennen. Een radio-actief element kan zich ontbinden in verschillende tijden en periodes.

Nu bestaan er zeer korte vervalperioden - voor sommige zouten b.v., die radio-actief worden, is de vervalperiode \pm 30 minuten. Er bestaat ook b.v. een strontium, vervalperiode, een halveringsperiode van ongeveer 68 jaar. Er bestaan metalen, als ijzeroxyde e.d., met vervalperioden, die lopen tussen de 15 dagen en 30 jaar.

Deze stoffen komen op aarde terecht. Zij zijn betrekkelijk onschadelijk. Laten wij nu eens aannemen, dat zo'n element terecht komt, één zo'n partikelkje a.h.w. radio-actieve stof, bij een kiem van een plant. Het wordt geabsorbeerd en nu begint daar de omwenteling. Die plant zelf zal betrekkelijk natuurlijk groeien, misschien niet zo florissant als anders, misschien wat groter en sterker dan men normaal gewend is van de soort, je ziet er niet veel verschil aan. Maar het zaad, dat zij voortbrengt, of bij een voortplanting door uitbreiding van wortelstelsel en wortelstok, zullen de nieuwe planten, die opkomen, blijken varianten te zijn. Hun kleur is anders, de vorm van de cellen van de plant is anders, ja, zelfs de wijze, waarop zij voedsel selekteert uit de omgeving is veranderd.

In sommige gevallen kan dat laatste betekenen, dat de tot nu toe giftige plant, plotseling voor voedsel geschikt wordt en omgekeerd. Dat is een enkel deeltje. Dat deeltje moet uitvallen over het algemeen vanuit de stratosfeer, moet dus de grote stormen, de stilte van de tropopause met zijn weerstanden, de elektrische filters a.h.w., die er allemaal liggen rond de aarde, doorbreken.

Nu zullen er waarschijnlijk niet zoveel van die deeltjes zijn. Niet zoveel, dat de hele mensheid er plotseling onder lijdt. Maar er zullen wel kleine deeltjes zijn, die nu een plant, dan een dier en soms ook een mens, enigszins veranderen van geaardheid. Dat kan soms lastig zijn.

U heeft misschien gehoord, dat er in de laatste tijd gekonsta - teerd is, dat stro meer dan normaal radio-actief was, waardoor het als verpakkingsmateriaal minder geschikt werd; in karton verwerkt dan. U zult ongetwijfeld nog meer horen. U zult gruwelverhalen horen over vergiftiging door radio-actief geworden vissen. Maar U zult ook horen over werkelijke mutaties en werkelijke vergiftigingsverschijnselen door het eten van planten en vis, die een dergelijke radio-actieve vergiftiging hadden ondergaan.

Nu wordt de vraag voor ons, een belangrijke vraag m.i.: wat kan ermee gebeuren? Kan de mensheid daarmee worden uitgeroeid? Neen. De mensheid heeft een te groot aanpassingsvermogen om hierin eenvoudig onder te gaan. Integendeel, zij zal zich langzaam maar zeker aanpassen.

Maar die stralende stoffen, die ook in het menselijk lichaam terecht komen, zullen bepaalde genetische veranderingen veroorzaken. De konstitutie van het erfelijk deel, vastgelegd in de chromosomen, wordt gewijzigd.

Daarmede komen veranderingen naar voren, zowel in lichaamsbouw, in verstandelijk vermogen, ook in sensitiviteit, zenuwreactietijd enz. Het zijn deze laatste varianten, die voor de mens belangrijk kunnen zijn. Hierdoor kunnen op de duur mensen ontstaan, die, gezien de verandering direkt in de chromosomen en genen, eengeslacht voortbrengen, dat qua gevoeligheid, qua vermogen, qua reactiesnelheid, qua kracht misschien, af kan wijken van de doorsneemens.

Dat zal in het begin niet zo erg opvallen. Een abnormale geboorte wel natuurlijk. Maar wanneer deze verandering er één is, die in het lichaam verborgen blijft, dan krijgt men hoogstens te maken met eigenaardige, of exentrieke individuën. Zoals je ook met planten te maken krijgt, die plotseling een veel grotere, of veel kleinere voedingswaarde krijgen, dan zij eerst schenen te hebben.

Het zijnde deze veranderingen, deze mutaties, die voor ons belangrijk zijn. De wereld bevindt zich op het ogenblik in een periode van verandering. Dat heeft U al 1000 keer gehoord en U zult het nog wel 1000 keer horen, in allerhand toonaarden en vanuit allerhand richtingen.

Die verandering kan niet alleen beperkt blijven tot het normale stoffelijke bestel, of de maatschappij. Zij kan zelfs niet beperkt blijven tot het karakter van de mensen, of astronomische, of astrologische invloeden.

Die verandering wordt ook uitgedrukt in deze grootse strijd, waarbij het oude zich verzet tegen de geboorte van het nieuwe.

Er zijn voorlopers van het nieuwe geweest en komen er steeds meer. Voorlopers van een nieuwe gedachte, een nieuwe techniek, van een nieuwe levensbeschouwing, van een nieuwe filosofie.

Die voorlopers worden voor het ogenblik nog uitgelachen. Men kan niet meer zeggen: dezen hebben werkelijk nut gehad, want zij zijn ondergegaan in de aanspoelende vloed van oud geweld. Maar zij worden er door geabsorbeerd. Zij brengen veranderingen teweeg. Dingen, die, technisch, tien jaar geleden onmogelijk heetten, zijn op het ogenblik de hechte basis, waarop men verder bouwt. Men realiseert zich niet eens meer, dat men vroeger deze dingen als fantastisch, ongeoorloofd, of hoogst gevaarlijk heeft genoemd.

Die tijd van vernieuwing vraagt ook nieuwe mensen, andere mensen, die leren leven in een andere omgeving, een ander niveau van bestaan a.h.w.

Nu heb ik U reeds gezegd: de reactietijd van de mens kan aanmerkelijk versneld worden. Dat betekent, dat sommige van deze mutaties voor de mens zijn superioriteit waarborgen t.o.v. de machines, die hij op het ogenblik ontwikkelt. Zo goed kan een elektronisch brein niet zijn, of de mens met een versnelde reactiemogelijkheden zijn menselijke capaciteit blijft de meerdere.

Ik heb U gezegd: er zijn mensen, die hun sensitiviteit veranderd zullen zien. Grotere activiteit in de frontale hersenlobben, een veranderde afscheiding en werking van de pijnappelklier, een kleine stimulans voor de hypofyse. Het zijn maar kleine dingen. Als je het zo bekijkt, zou je het misschien mikroskopisch vast kunnen stellen, misschien nog niet eens, dan zou je de beste elektronenmikroskoop moeten hebben, die er is, zelfs dan wordt het nog vraagwaardig, of je het precies kunt zien.... Maar die kleine onbetekende veranderingetjes betekenen gelijktijdig, dat er in de mensheid een nieuwe klasse ontstaat. Een klasse, die beter en sneller kan besluiten. De vloek van Uw wereld, op het ogenblik, is de algemene besluiteloosheid, de doelloosheid, waarmee men voortgaat.

Zeker, er zijn grote plannen ontworpen, die de wereld over 10, 20, 100, over 1000 jaren tot een paradijs zullen maken. Maar men is het er niet over eens, hoe men hier ineens door zal streven, hoe men verder zal gaan.

Men meent, dat men met schipperen en met praten, met het verloochoenen van zijn eigen gedachten uiteindelijk verder kan komen. Men aarzelt een besluit te nemen en laat het heel vaak van de omstandigheden afhangen in welke richting men handelen zal.

Dit kan voor de mensheid niet anders dan schadelijk zijn. Er is een vaste richting nodig, die wordt gegeven door iemand, wiens sensitiviteit groter is, die dus de mogelijkheid heeft tot een aanvoelen van krachtsverhoudingen, lang voordat zij geopenbaard zijn. Geen besluiten meer, die achter de toestanden aanlopen, integendeel. Een vooruitvoelen van komende kondities en omstandigheden, een zich reeds van te voren redelijk richten zonder rekening te houden met een verleden, dat misschien in de statistiek een lijn aangeeft, maar toch nooit in staat is een werkelijk beeld van de toekomst te reflecteren.

Mutaties van de mensen, die nuttig kunnen zijn. Dat is heel belangrijk. Daarnaast ook ongetwijfeld mutaties, die delen van het mensdom meer dierlijke kwaliteiten geeft. Dit lijkt misschien erg schadelijk.

Laten wij niet vergeten, dat de mensheid vastgeroest is in bepaalde normen van moreel en zedelijk besef, die allesbehalve eerblij zijn. Onder de oppervlakte van de welgedane burgerlijke mens, onder de gedaante van vroomheid en het mom van respectabiliteit, verschuilt zich zeer veel, dat in deze wereld niet te veranderen is. Wanneer deze dingen geopenbaard worden en aan de oppervlakte worden gebracht, wanneer de problemen niet meer onderdrukt kunnen worden, wanneer niet alleen psychologische factoren de jeugd een opstandigheid geven, maar ook werkelijk stoffelijke factoren dwingen door te zetten in realiteit van menselijk bestaan.

Dan, mijne vrienden, dan kunt U ervan overtuigd zijn, dat hier door de mensheid weer g konfronteerd wordt met zichzelf, dat zij de kans niet meer heeft om weg te lopen. Dat is ook zeer belangrijk.

U zult ongetwijfeld in de komende tien jaar over heel wat mutaties horen. Niet alleen mutaties, die ontstaan zijn door radio-activiteit, maar evenzeer de mutatievorm, die de mens heeft veroorzaakt. Het komt nog eens zover, dat U naar de groenteboer gaat en zegt: "Geef mij van die aardbeien maar een plakje van drie pond".

Ja, U lacht er even om, maar het is mogelijk. U weet het misschien niet, maar reeds op het ogenblik is men erin geslaagd om aardbeien te telen, een totaal nieuwe soort, met een vrucht, die op zichzelf bijna een pond weegt. Zo groot als een peer, of appel. Op het ogenblik zijn zij nog niet smakelijk, hoor: Ik zou ze U niet aanraden. En buitengewoon kostbaar. Maar zij bestaan!

U zult waarschijnlijk nog het komende jaar horen over een nieuwe soort van mais, die geteeld wordt in hydroponische kulturen en die speciaal hoog suikergehalten bezit, daardoor een buitengewone voedingswaarde. Gelijkzeitig kunt U verwachten publikaties omtrent een nieuwe verwerkingsmethode van de sojaboon en een mutatie daarvan, die speciale smakelijke voedingseigenschappen blijkt te bezitten.

U zult horen over nieuwe graansoorten met een veel kortere oogsttijd. U zult horen over nieuwe planten, die nu plantaardige stoffen produceren, die voor de mensheid en haar gezondheid van buitengewoon groot belang zijn.

Al deze dingen zijn kwesties van mutatie. Soms kunstmatig veroorzaakt, soms ook natuurlijk ontstaan.

Daarnaast zult U natuurlijk ook te maken krijgen met andere mutatievormen. Een van de regelmatige mutaties, op het ogenblik in Uw land op bezoek, wordt gediend en geëerd onder de eerbiedwaardige naam van A-griep, alias influënza.

Deze misdadiger onder de virii is een regelmatig muterend virus. D.w.z.: dat het praktisch per 7 jaar zijn kwaliteiten en geaardheid verandert. Minder hoort U van andere bacillen, cocci e.d., die ook hun geaardheid veranderd hebben. Er bestaan op het ogenblik op de wereld nieuwe en actieve ziekten, die de mensheid op het ogenblik in bedwang kan houden, maar die haar toch voor raadselen stellen, omdat de eigenschappen zich zo sterk wijzigen. Dus ook in het rijk van het kleine mutaties.

Voortdurend komen er nieuwe produkten, die Uw peneciline terugbrengen tot het onbetekende, wat het vroeger eens was: een schimmeltje zonder meer. En dan zeker niet de schimmel van Sintorklaas.

Er zijn nieuwe variëteiten gevonden, die men op het ogenblik reeds gebruikt en waarmee men z.g. wondergeneesmiddelen aan de lopende band denkt te gaan produceren in de lopende twee, drie jaar. Men is er op het ogenblik al mee bezig.

Kortom, aan alle kanten zien wij tekenen van verandering. Juist in de rijken, waar de generatie een korte leefdur heeft, komt die verandering sneller tot uiting dan in het mensdom. Dat is misschien maar goed. Want het mensdom zou niet in staat zijn een plotselinge grote eigenschapsverandering te ondergaan, zonder dat dit maatschappelijk, religieus, kortom, op allerlei gebied een bloedige omwenteling zou betekenen.

Maar nu de omwenteling vanuit het kleine komt, vanuit het dieren- en plantenrijk, nu leert de mensheid zich instellen op een voortdurende variatie, op een voortdurende verandering van kondities en zal dus in staat zijn ook in de komende tijd de veranderingen van een nieuw menselijk denken, een nieuwe menselijk intellect, ja, misschien zelfs een nieuw gewijzigde menselijke vorm te accepteren.

U moet goed begrijpen, dat ik nu niet wil zeggen, dat U nu afgedankte typen bent en dat U dus zoiets bent als Mens T - Ford 1924. U heeft op het ogenblik wel degelijk Uw doel en Uw voertuig is voor U voldoende om bewustzijn te gewinnen. Maar uiteindelijk willen wij meer dan alleen de mensheid gezapigjes en rustigjes verder te laten leven.

Iedereen droomt van een betere wereld. Iedereen droomt van een beter bestaan. Dat bestaan kan alleen voortkomen uit een drastische verandering van omstandigheden.

Het is wel opvallend, dat verschillende katastrofen, grote veranderingen in de natuur, en het ontstaan van deze veroorzaakte, deze kunstmatige mutaties en het komen der natuurlijke mutaties in zo'n korte periode samenvallen.

Ik geloof, dat wij hier mogen zeggen de mutaties en de mutatiemogelijkheden, die zich thans openbaren op deze wereld vsn nu, zijn de klaroerstoot, die een nieuwe aera, een nieuwe fase van menselijk bestaan aankondigt.

Veel heb ik hieraan niet toe te voegen. Ik zou alleen willen zeggen: verwacht U niet, dat morgen de wereld veranderd is, dat gebeurt niet. Maar verheugt U erop, dat in de wereld thans reeds de krachten aanwezig zijn, die uiteindelijk tot een verandering en verbetering zullen leiden. Verheugt U erover, dat Uw leven en Uw streven naar het goede nu de gezonde basis vormt voor een betere, eerdere, vrediger wereld van morgen.

Dan heb ik daarmee het eerste onderwerp behandeld en wil ik U graag de gelegenheid geven om mij op mijn vingers te tikken, wanneer ik iets volgens U niet juist heb gezegd, of mogelijkwijze een aanvulling te vragen, wanneer U meent, dat ik er hier en daar al te luchtig over heen gehuppeld ben.

x Worden die mutaties ook veroorzaakt door invloed van andere planeten?
- Nee, andere planeten veroorzaken deze mutaties niet. De mutatievormen, die over de hele aarde moeten voorkomen, kunnen alleen voortkomen uit aardse kondities en omstandigheden. Per slot van rekening je kunt toch niet verwachten, dat een of ander hoog bewust wezen van een of andere planeet hier op aarde mutatiestof aan het uitzaaien gaan in de hoop, dat er wat goeds van komt.

Hoe dichter je staat bij een besef van de werkelijkheid, van de wetten en werkingen der natuur, de kosmische geheimen, hoe beter je ook beseft, dat je in de natuur moet trachten het geestelijke element, dus het bewuste, element te versterken en te verbeteren, maar dat je verder verstandiger doet om de verandering van vorm over te laten aan de natuur en de daarin werkzame krachten.

x Hoe komt het, dat de leiders dezer wereld zich inlaten met proeven, die niet onmiddellijk en zonder zoeken de optimale vorm geven?

- U doelt hier op het experimenteren, wat ik heb aangehaald. Dat experimenteren is begrijpelijk. Wanneer dit een Goddelijke kracht zou zijn, dan zou er een volmaakte vorm zijn. Maar er zijn zoveel mogelijkheden in die wereld van vandaag, zoveel verschillende behoeften en eisen, dat de kleinere geesten, die dan voor ons nog de grote, lichtende krachten heten, voor zich trachten om de vorm te vinden, die het meest juiste is. En zoals in een laboratorium tot 1000 maal kunnen mislukken, zo gaat het ook hier. Men manupuleert, tot men het gewenste heeft gevonden, om dan het andere te beperken en het gewenste te versterken.

Hier is dus sprake van een ontwikkeling, die gedragen wordt door het weten van de hoog-lichtende krachten vanuit ons standpunt, die weten, wat het doel is en de begeerte naar een vormverandering in overeenstemming met het laaggeestelijke wezen, zoals wij b.v. en U, in verhouding gesproken dan. Die dus de bezielende kracht willen zijn voor een dergelijk experiment.

Er is hier geen sprake van een Goddelijke volmaaktheid, die uitgedrukt wordt. Alle vormen, die naar voren komen, bestaan in de Goddelijke volmaaktheid. Er is hier sprake van een zoeken naar een vormgeving, een zoeken naar het juiste door diegenen, die nog niet de volmaaktheid in zichzelf kennen, maar die in zich sterk de drang voelen de volmaaktheid te zoeken.

x Is een virus dierlijk of plantaardig?

- Ik zou haast geneigd zijn om dan met het slagzinnetje te antwoorden: mineraal. Maar ook dat is niet juist. Het is n.l. zo, dat een virus het dichtst staat bij de levensstoffen, die wij kennen. Een virus heeft bepaalde eigenschappen, die doen denken aan het minerale, o.a. zijn vermogen om in-aktief onder elke omstandigheid te blijven voortbestaan en daarbij zeer hoge en zeer lage temperaturen zonder enige innerlijke verandering te doorstaan.

Het heeft plantaardige eigenschappen in die zin, dat het virus een voedingsbodem nodig heeft en zich eerst hierop ontplooit. In zijn werking toont het ons weer de dierlijke eigenschap van de mikrowereld, o.a. door zijn verdeling en zijn schijnbaar instinktief georganiseerd optreden.

Ik zou dus een virus willen noemen: een levenskracht, die niet behoort tot een der drie genoemde rijken, maar van elk dier rijken een bepaalde eigenschap in zich draagt.

x U zegt hier: Schijnbaar instinktief optreden. Wat is het dan wel?

- Vermoedelijk een bewustzijn, dat ligt buiten de wezens zelf, maar aan die wezens vorm en richting geeft, zodat het optreden a.h.w. van buitenaf georganiseerd is door een groot bewustzijn, dat niet stoffelijk, of niet in die vorm, stoffelijk leeft.

Maar dit laatste is niet met grote zekerheid te zeggen, ofschoon wij verschillende keren voorbeelden hiervan hebben gezien, die deze stelling, althans uitzonderingsgewijs, zeker aantonen. Of het overal en altijd zo is, kan ik vanuit mijn standpunt, helaas, niet zeggen. Vandaar, dat ik de term "schijnbaar" gebruik om aan te duiden, dat er een organisatievorm is, waarvan wij niet kunnen zeggen in hoeverre zij door intellect, door bewust denken wordt geleid, noch waar dat denken vandaan komt.

Nu er geen vragen meer zijn, ga ik het woord overgeven aan de tweede spreker van de avond met Uw eigen onderwerp. Ik voor mij: ik dank U voor Uw aandacht.

Goeden avond.

-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

Welk onderwerp heeft U voor vanavond aan de orde gesteld?

HET SOCIALISME VAN VOORHEEN, THANS EN IN

DE TOEKOMST

Dus een vergelijkende studie over het socialisme. Ik zal hierbij kort zijn en alleen de hoofdzaken aangeven.

Het socialisme van het verleden kenmerkt zich door een grote rechtsdrang, een zoeken naar een menselijk recht, dat men in de maatschappij zonder meer niet kon verwerven. Het was dan ook een praktisch religieus streven, waarbij niet slechts voor het "IK", maar voor de mensheid werd gezorgd. De partij nam daarbij de plaats in van een soort stoffelijke kerk, die de rechten van de mens zou garanderen.

De eisen van het vroege socialisme waren in de eerste plaats organisatie, samenwerking, gezamenlijke strijd, waardoor de werkkraacht een evenwicht kon vormen t.o.v. het kapitaal.

Daarnaast zocht het naar een co-operatief streven, zodat men door gezamenlijke in- en verkoop, het in handen nemen van de tussenhandel a.h.w., een zo goed mogelijk produkt aan zijn leden kon bezorgen tegen een zo rechtvaardig mogelijke prijs.

Zo lang deze groepringen der vroege socialisten beperkt bleven tot strijdgroepen was hun werking op de maatschappij een zeer grote. Er was geen tijd voor egoïsme, zelfs wanneer er egoïst en zouden schuilen onder degenen, die tot de partij behoorden. Men moest verder gaan ten koste van alles. Men moest ook desnoods zichzelf offeren in stakingen, zo nodig in gewelddadige strijd om zo te komen tot een menswaardig bestaan, een vervulling der dromen van de ideale maatschappij.

Dit socialisme mag niet worden gezien als identiek met marxisme. Qua stellingen echter heeft hij te zamen met de reacties van zijn vriend Engels een zeer grote invloed gehad op de verdere ontwikkelingen.

Zocht de socialist naar aanpassing van de bestaande maatschappij aan de menselijkheid, het menswaardig bestaan, Marx tekende de industriële staat - hij bedoelde daarmee Duitsland - in organisatorische vorm, die z.i. perfect was.

Daardoor kwam de nadruk van het socialisme te liggen op industrialisatie, op massabeweging en ook op overheidsbemoediging, iets, wat vóór die tijd niet het geval was.

De oud-socialisten waren opposanten. Zij stredden tegen de gevestigde maatschappij en trachtten daarin door zo wettig mogelijke maatregelen en handelingen hun eigen rechten te verzekeren, een verbetering van aller lot te bewerkstelligen.

Het nieuwe socialisme daarentegen is uitgegaan van het standpunt, dat de staat verantwoordelijk is voor haar onderdanen. Dit hield in, dat de staat een volledige macht moest bezitten over deze onderdanen zonder dat kon zij die verantwoording niet dragen.

Het betekende ook, dat het partikulier bezit moest worden besnoeid en beperkt, opdat niet kapitaal gezet zou kunnen worden tegenover de massa en tegenover de arbeider.

Wat men hiermede niet beseftte was, dat zo de staat tot groot kapitalist werd en als zodanig ook tegenover de maatschappij, tegenover het volk zou komen te staan, waar haar eigen belangen in vele gevallen tegengesteld zouden zijn aan die van de arbeidende klasse.

Het algemener worden van het socialisme betekende een uitbreiden van de socialistische gedachte ver boven de arbeidende stand, met de enkele beter opgevoede, de enkele middenstanders, die daar oorspronkelijk deel van uitmaakten.

Zo krijgen wij in het socialisme, het nieuw socialisme, een kenmerkende klasseverdeling, die als volgt kan worden gezien:

Aan de top: regeringspersonen, hetzij vóór, of achter de schermen. Onmiddellijk daaronder: vakbondsleiders met hun entourage, zo als b.v. in Nederland N.V.V. en de daarbij aangesloten bonden.

Daaronder kwam te staan een organisatorisch ambtelijk geheel, dat ongetwijfeld zo goed mogelijk ten bate van de arbeidende stand, maar toch niet meer door een volledig eigen kennen van de problemen der arbeidende stand trachtte door middel van bezitsspreiding en vergroting van verenigings-, bonds- en staatsverantwoordelijkheid een algemeenbezwaarder bestaan te bevorderen.

Wat hierbij ontbreekt is duidelijk: een socialisme moet gedragen worden door sterke voormannen, niet door staatslieden of diplomaten. Men moet om werkelijk een goed socialistisch voorman, een goed leider te zijn, alles op willen offeren aan het socialistisch doel.

Dit nu is langzaam maar zeker teloor gegaan en daarmee is het strijdelement uit het socialisme praktisch verdwenen. Noch een enkele keer klinken de oude strijdleuzen, noch een enkele keer klinken de oude liederen. Maar de doorsneesocialist is langzaam maar zeker onverschillig geworden.

Hij is niet meer de mens, die tracht te dragen de verantwoordelijkheid voor anderen. Integendeel hij wordt tot iemand, die zijn verantwoording wil afgeven aan anderen.

Dit echter kan niet onbeperkt verder gaan. Want, zoals de naam "socialisme" uitdrukt, zoekt een ieder, die tot deze groepering behoort, het sociaal bestel zo goed en zo zuiver mogelijk te richten.

Dat brengt met zich mede, dat in de toekomst het socialisme stelling zal gaan nemen tegen de regeringsvormen, die het zelf aan de macht heeft geholpen. Dat het socialisme zelf soms de grootste vijand zal blijken te zijn van de bonden, die eens de basis waren van de socialistische ontwikkelingen.

De socialisten, mijne vrienden, zijn ongetwijfeld, ook nu nog, mensen, die het beste zoeken; de ware socialisten. Maar voor één werkelijk idealistische strijder zijn er misschien 100, ja, 1000, die alleen maar zoeken naar een eigen voordeel, een zekerheid, die bij zo weinig mogelijk prestatie een zo redelijk mogelijk leven gewaarborgt wenschen.

Uiteindelijk ontstaat hierdoor een verarming van de gemeenschap. De werkelijke socialist zal dit niet kunnen aanzien en zo zal de

vorm van het socialisme in de toekomst veranderen. Zij zal afstand doen van het bevorderen van staatsmaatregelen b.v. Zij zal afstand doen van de voortdurende dwang tot bezitsdeling. Men zal daar tegenover stellen een hechte begrenzendende organisatie, die elk exces onmiddellijk tegenwerkt en door haar grote macht, beheer van de arbeidende krachten, de werkkraft van een volk, eenvoudig zal verhoeden.

Hierdoor kan gezegd worden, dat het nieuw-socialisme, dat nu geboren gaat worden en hier en daar reeds geboortewezen vertoont, een absolute tegenpool zal zijn van veel, wat heden ten dage socialisme heet.

Het betekent ook, dat nu, in sociaal verband, de idealisten der mensheid terugvallen op de oude gedachten van het Christendom, zodat etische waarden meer dan zakelijke belangen zullen tellen.

Het betekent, dat in de toekomst de mens, die streeft naar het welzijn van de mensheid, de menselijke gemeenschap, in de eerste plaats iemand zal zijn, die volgens de leer, die Jezus op aarde gebracht heeft, voor zichzelf geen bezit begeert. Die zijn behoeften beperkt, maar die gelijktijdig door anderen te dienen voor zich een grote rijkdom van levensvreugde en levenskracht weet te vergaren.

Ik hoop, dat dit korte beeld reeds voldoende is. Nog vragen?

x Wat is van het ideële der eerste socialisten nu nog over?

- Van het ideële is op het ogenblik overgebleven de gedachte, de droom van een volmaakte wereld, die helaas ondergaat door de poging om alles te regelen en te organiseren, alles te voorzien.

Dit brengt met zich mede, dat nu handige schakers der samenleving vaak boven aan de trap staan van een socialistisch bestel, een plaats, waar zij niet horen, omdat zij te veel opportunisten zijn en vaak te weinig streven naar een ideaal.

U hoeft dit niet te zien als een verwijt aan b.v. de nederlandse socialistische staatslieden. Maar U moogt het wel zien als een omschrijving van de algehele positie van het socialisme in de wereld.

x De socialisten zelden: verander de toestand en je verandert de mens. Naar wat wij zien is het eerder: verander de mens, dan eerst verandert de toestand.

- Wanneer de mens een nummer wordt, dan komt dit, omdat hij bewust toelaat, dat men hem een nummer maakt. Anders gezegd: het individu, dat werkelijk iets betekent zal, zelfs in een volledig gebonden maatschappij - en dan denk ik niet aan een socialistisch bestel, maar zelfs aan een bolsjewistisch bestel - nog steeds op de voorgrond kunnen treden en daarin een belangrijke rol kunnen spelen. Hij zal daar, niet beantwoordend aan de algemene wetten, toch op de voorgrond komen.

x Wanneer hij meeloopt met de eersten?

- Dat is lang niet noodzakelijk.

x Dan kop eraf.

- Ik geloof, dat dat laatste niet helemaal juist is. Wanneer Uw invloed groot genoeg is, wanneer Uw streven voldoende geaccepteerd wordt door een kleinere kring zelfs, dan zal men heel voorzichtig zijn, want men kan een ieder, die voor zichzelf streeft, makkelijk doden. Maar iemand, die voor anderen streeft, betekent voor die ander zoveel, dat zo'n dood, dus "kop eraf", zoals U het noemt, gelijktijdig zou betekenen diens ideaal door een martelaarsschap versterken in anderen. Iets, wat de Sovjet Unie op het ogenblik ook beseft. Daar doet U op.

Verder: verander de omstandigheden, dan verandert de mens. Dat is tot op heden waar gebleven. Want indien U zich de moeite getroost de gemiddelde ontwikkeling, beschaving en mogelijkheden van de mens van 1900, arbeidende stand, en de mens van 1950, arbeidende stand, te vergelijken, dan zult U zien, dat de arbeidende klasse een zeer gro-

te verandering heeft ondergaan in die periode.

x Stoffelijk.

- Niet alleen stoffelijk, maar ook geestelijk. Want uit de arbeidende stand zijn velen van de grote denkers, de grote staatslieden en de technici voortgekomen, die vroeger alleen uit de betere stand werden getrokken.

Hiermee is dus inderdaad een grote verandering gekomen, maar men vergat één punt. Verander de omstandigheden, dan verandert de mens, indien hij van de mogelijkheden gebruikt maakt. Dit laatste begint meer en meer te verflauwen.

De mens is zo gewend aan een overheid, die alle aansprakelijkheid voor hem op zich neemt, dat hij meent niet genoopt te zijn zijn eigen omstandigheden te verbeteren. Hij laat dit aan anderen over. Dat is dan ook de oorzaak, dat ik de toekomstige ontwikkeling van het socialisme zie als een op de duur zelfs bijna lijnrechte tegenstelling van de tot heden toe gevolgde politiek.

x Is het mogelijk, dat deze fröbelschool een ideale maatschappij wordt?
- Overigens vind ik dan, dat in deze fröbelschool "het leven" de kinderen wel buitengewoon gevaarlijk spelgoed hebben. Maar laten wij het zo bekijken:

Vanuit het huidige standpunt kan een ideale maatschappij bereikt worden. Echter voor diegenen, die dan leven, zal door het bereiken van deze voor ons, of voor U, ideale toestand een nieuw visioen van nog grootsere en nog betere werelden openbloeien. Een onvrede met het heden is kentekenend voor het menszijn.

De ideale wereld kan wel bereikt worden, maar het bereiken van het ideaal betekent gelijktijdig het ontstaan van nieuwe idealen.
x Denkt U, dat U de wereld verbeteren kan door stoffelijke toestanden te verbeteren?

- De wereld ongetwijfeld, de mens alleen, wanneer wij de mens leren van zijn mogelijkheden gebruik te maken.

Nu er geen vragen meer zijn, mag ik misschien nog enkel woorden aan deze beschouwing toevoegen?

De noodzaak, die in elk menszijn ligt, is een voortdurende verbetering, een vergrote mogelijkheid voor bevrediging van het "IK" te vinden. Deze drijfveer heeft door alle eeuwen heen gegolden. Dit is echter alleen te bereiken, indien de ontwikkeling op een persoonlijk streven is gebaseerd. Datgene, wat men verkrijgt zonder strijd, is praktisch waardeloos.

Zo zal de mensheid moeten leren voor zich te streven naar een persoonlijk ideaal en in dit ideaal gelijktijdig de mensheid te dienen.

Wie dit kan doen bevordert het welzijn van de gehele mensheid. Niet doordat hij de mensheid iets geeft voor niets, maar omdat hij door zijn eigen streven het bewijs is van de mogelijkheden, die ook maatschappij biedt. Dat hij door zijn levensvreugde en zijn kracht van werken toont, dat er in deze wereld nog werkelijk belangrijke dingen bestaan, dat er in deze wereld nog werkelijk het doel te bereiken is, dat ook voor het "IK" een volledige vreugde en bevrediging kan betekenen.

Het individualisme, zoals dat in het verleden en ook nog in het heden bestaat, een zuiver persoonlijk zuiver ontwikkelen, desnoods tegen en ten koste van de maatschappij is niet meer aanvaardbaar. Maar persoonlijke ontwikkeling in het streven, dat de maatschappij erkent en tracht i.v.m. eigen wensen en eigen inzichten die maatschappij te dienen op de meest juiste wijze, is m.i. de enige mogelijkheid om een werkelijk menswaardig bestaan te voeren en over te gaan met een maximum aan bewustwording.

Ik geloof, dat ik hiermede het onderwerp mag beëindigen en laat het medium vrij voor de pauze, waarna U verder kunt gaan met andere sprekers.

Goeden avond.

-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

In het tweede gedeelte van deze bijeenkomst willen wij weer trachten om een klein ogenblik ons bezig te houden met esoterische beschouwingen.

Wanneer wij in het leven proberen onszelf na te gaan, ontdekken wij steeds weer, dat het toeval heeft ingegrepen op onze levensweg. Wij zeggen "het toeval", omdat wij niet in staat zijn de werkelijke bewegredenen van ons handelen, de drijfveren van het gebeuren, na te gaan.

Echter kan er een bestel met een volmaakte en alwetende God geen toeval bestaan. Ik wil daarom vanavond trachten met U de vraag

TOEVAL, OF LEIDING?

nader te bezien.

Een toeval origineert altijd, wanneer ons eigen bewustzijn te klein is. Verder treedt het noodlot, of toeval, steeds weer daár op, waar ons eigen bewegen in strijd is met een Goddelijke wet.

Wij kunnen daarom rustig aannemen, de waarheid, die lang geleden in een klooster in Tibet werd neergeschreven. Wanneer wij spreken van noodlot, spreken wij van de vinger Gods, Die ons dwingt onze wegen te gaan, het rad, dat Hij voor ons heeft bestemd.

Het rad, voor ons bestemd, is niets meer of minder, dan de reeks van oorzaken en gevolgen, die wij krachtens ons eigen bewustzijn tot ons roepen.

In een ogenblik van heden scheppen wij voor onszelf een gevolg, dat morgen tot uiting komt, maar waar wij onze huidige daad, de huidige denkwijze niet voldoende kunnen rationaliseren, niet kunnen overzien in werkelijke betekenis, kunnen wij het gevolg niet geheel begrijpen. Het ligt buiten onze bewuste handelingen, ons bewuste doel om en dan spreken wij van "toeval".

Ik zou hier een klein verhaal ter verduidelijking willen zeggen. Er was eens een man, die lange tijd met vrouw en kinderen gelukkig had geleefd. Echter werd zijn hart bewogen door honger en onrechtmatige toorn en hij deed onrecht t.o.v. zijn vrouw. Dit is volkomen menselijk en natuurlijk.

Nu echter de volgende dag werd hij gebeten door een slang, die zich genesteld had in het dak van zijn huis. Hij werd genezen door een doekoen en deze vertelde hem, dat dit zijn eigen schuld geweest was.

De man verzette zich en ziede: "Neen, dit is toeval, want wanneer ik niet gekomen zou zijn op het ogenblik, dat deze slang zich van haar rustplaats bewoog, had zij mij niet gebeten".

Het antwoord van de doekoen was: "Indien gij niet onvrede had gekend met Uw vrouw, hadt gij U niet zo haastig naar Uw woning begeven en dan zou de slang U niet gebeten hebben. Gij zijt het en niet het toeval, of de slang, die door de oorzaak waren".

U zult begrijpen, dat hierover enige strijd ontstaan is. Want wij mensen en geesten zijn niet geneigd om toe te geven, dat alle leed in ons leven, dat alle gevolgen, die ons overstelpen en overspoelen nu alleen maar voortkomen uit onze eigen schuld. En wanneer wij onze schuld al toegeven, menen wij, dat de straf buiten alle verhouding is t.o.v. onze zonde.

Dit komt, omdat wij de werkelijkheid, de grote werkelijkheid althans, niet kennen. De grote werkelijkheid zegt dit: Niet de handeling, die gij stelt, maar de intentie, waarmee, bepaalde het gevolg. Niet de wijze, waarop gij denkt alleen, doch de wijze, waarop Uw gevoelens het denken vergezellen, bepaalt het gevolg. Niet, wat gij denkt te zijn, maar wat gij werkelijk zijt, bepaalt Uw leven.

Gij zijt. Maar weet gij, wat gij in werkelijkheid zijt? Eens werd dit omschreven: Menszijn betekent een ogenblik de werkelijkheid uit het oog verliezen. Maar voor je mens wordt, heb je een keuze gedaan. Het is deze keuze, die bepaalt door welke poort des levens je moet gaan om tot een waarbewustzijn, een ware verlossing te komen.

Over deze Poorten des Levens wedrom een klein verhaal, aangepast aan het westen, omdat ik het geleerd heb van een westerse filosoof en vriend.

Er was een man, die volkomen rechtvaardig en volgens de wetten van de bijbel had geleefd. Hij gevoelde zich daarbij zeer wel, en hij meende, dat voor zo'n leven hem de grote glorie van een hemels rijk beschoren zou zijn.

Echter had hij door zijn wijze van bijbels leven veel leed veroorzaakt. Hij erkende dit niet, zeggende: "Indien er staat in het Heilig Boek: hoe zou ik verantwoordelijk zijn voor de gevolgen ervan?"

Na zijn dood schreed hij opwaarts naar de hemelpoort. Hij vroeg aan de poortwachter daar: "Laat mij in, want ziet ik ben een rechtvaardige".

De poortwachter, met een glimlach, zeide hem: "Het spijt mij zeer, maar ondanks Uw rechtvaardigheid mag ik U niet inlaten. Ga naar een volgende poort".

Zo ging de man naar een volgende poort van het levende rijk, het grote hemelrijk. Daar gekomen zeide hij tot de witgebaarde hoofdportier: "Ik ben zoëven aan een poort afgewezen. Het is een schandaal. Ik kan mij niet begrijpen, dat U een dergelijke organisatie erop na houdt. Ik, die geleefd heb volgens het woord Gods, zoals het staat in de bijbel. Ik eis toelating".

De witte baard trilde een kort ogenblik en er kwam een treurige blik in de blauwe ogen van de hoofdportier. "Het spijt mij", zeide hij, "maar Uw rechtvaardigheid was niet de rechtvaardigheid Gods. Indien gij naar de overzijde van deze weg gaat, vindt gij een andere poort. Misschien, dat men U dáár binnen laat".

Zo ging deze rechtvaardige en zocht om binnen te dringen in een rijk, waarin niet zoveel vreugde en niet zoveel vrolijkheid was. Ook daar verweet men hem: "Gij zijt te rechtvaardig geweest en te strak van denken om hier binnen te treden".

Hij ging naar een nog lager rijk, waar duisternis is en geweest. Hij probeerde dáár binnen gelaten te worden. De zeer ruwe, grove en gehoornde portier zeide tot hem: "Scheer je weg, man, wij laten niet toe, dat jij hier met je bijbelse spreuken hier de sfeer komt verpesten".

Daar stond onze rechtvaardige op de weg en hij weende. Toen kwam er een mens naar hem toe, of een geest, hij wist zelf niet wat. Die vroeg hem:

"Vriend, waarom ween je?"

"Ach", zeide hij, "ik heb geleefd volgens alle wetten van de bijbel en nu heeft men mij uitgeworpen, niet slechts uit het hemelrijk, maar uit alle rijken der geest".

"Dat is treurig", zeide de ander. "Dan zult gij terug moeten keren naar het leven!"

Hij wees hem de mogelijkheid in een milieu, dat hij met zijn bijbelse rechtvaardigheid niet goed kon waarderen. Want daar was de vreugde en de wijn belangrijker dan de gedachte.

Omdat hij nogal rechtuit was, zeide hij: "Wilt gij mij in dit hol van zonde doen herboren worden?" Toen werden de ogen van hem, die hem tegemoet kwam, treurig. Hij zeide: "Hier zou je kunnen leren om mens te zijn. Want het is niet Gods wil, dat je leeft volgens een formule. Het is Gods wil, dat je leeft als mens".

Velen, die op aarde zondaren heten, worden gaarne ontvangen aan elke poort van het hemels rijk. Maar zij, die mensen, dat het woord, dat dood is, machtiger is dan de mens, die leeft; zij kunnen nergens intreden, want zij leven niet en hebben niet meer de rechten van de mens in een onsterfelijke ziel.

Zo is onze goede vriend teruggegaan en heeft geleefd in een ingeving, die allesbehalve waardig was. Het is goed, dat hij het zelf niet geweten heeft, dat hij zo bijbels was in een vorig bestaan, want hij werd tot een uitnemend zakkenroller.....

Dit was zijn broodwinning gedurende vele en lange jaren. Toen werd hij wederom ziek en keerde terug. Toen hij aan de hemelpoort kwam, voelde hij zich helemaal niet zeker. Hij dacht aan menige beurs, anderen toebehorend, waaruit hij zo ruim en gul had gegeven.

Zo vroeg hij heel nederig: "Is er voor mij misschien plaats hier?" En ziet: de portier, met een vroegdig gebaar, wierp de poorten wijd open: "Ga binnen". Onze zakkenroller, die eens rechtvaardig was, voelde zich zo nederig, dat hij zeide: "Heer, is dit geen vergissing? Ik ben maar Sjefske, de zakkenroller?"

"Zeker", zeide de portier, "dat weten wij. Je hebt veel genomen en je hebt niet goed geleefd altijd. Maar waar een ander mens behoefte en nood had, daar heb je niet gevraagd. Waar is de wet", of wat is voor mij zekerheid? Je hebt gezegd: Hier zal ik helpen. Terwille van deze hulp ben je hier welkom".

So verwierf hij, die zondig was, een plaats in de hemel, die geweigerd werd aan hem, die rechtvaardig was volgens het Woord, maar verstaend was in zijn hart.....

Ik geloof, dat ik U de konklusie niet voor behoef te leggen. Het is hier uiteindelijk zo eenvoudig. Wanneer je leeft als een goed mens, dan mag je ook de menselijke zwakte wel hebben. Dat is niet het ergste. Maar wanneer je leeft zonder mens te zijn en je beroept op de rechtvaardigheid, die in feite gevoelloos eid is, zul je nooit binnen kunnen gaan in het hemelrijk.

Dan kun je zeggen, dat het het toeval is, dat jou door je gedachten de toekomst weigert, je uit lichtende sferen verdrijft. Maar het is niet het toeval, het is je eigen verwerpen van het leven.

De zakkenroller zal misschien gedacht hebben: "Wat een wonderlijk toeval, dat ik hier binnen mag". Maar ook dit was geen toeval. Integendeel. Zijn leven als mens had hem deel gemaakt van de grote geest, die in alle mensen leeft. Wie een deel is van God, omdat hij iets van Gods liefde kent, is een met God, kent geen toeval meer, en treedt binnen in Gods rijk.

Ik meende, dat ik U deze kleine geschiedenis niet mocht onthouden. Uiteindelijk is het goed voor ons te weten, dat de Poorten des Levens ons bestemd zijn op zekere wijze en niet anders.

Menigeen kiest zich een weg door het leven om later weigeren die te gaan. Er zijn er die zeggen: "Ik kies de weg van schuldloosheid en reinheid". Maar als zij op aarde zijn, dan is de zonde zo aantrekkelijk, dat zij zeggen: "Ik verander mij even gauw".

Maar dan komen zij aan het verkeerde doel. Zij zeggen dan, dat al hun leed en tegenslagen, het toeval en het noodlot zijn, dat hen achtervolgt. In feite hebben zij dit te danken aan zichzelf. Zij hadden inborst, hun werkelijke weg, moeten volgen.

Er zijn er ook, die voor het leven worden geboren. Voor het menselijk leven, met al zijn hartstochten en al zijn noden, die daar een taak hebben. Zij verwerpen die taak en taak en zeggen: "Ach, dit leven met al zijn verantwoording is mij te veel". Zij trekken zich terug in een kloosterlijke geborgenheid en beschouwen het leven op een welwillende en onpersoonlijke wijze. Zij begrijpen niet, waarom in hen die onvrede is, die voortdurende strijd. Waarom hun zoeken naar het goede hen steeds weer lijden en bekoring betekent.

Maar het is duidelijk. Zij hebben hun weg niet afgelegd, zoals zij moest worden afgelegd.

Nu zou het makkelijk zijn, wanneer elke mens dit betoog zonder meer zou kunnen accepteren. Maar menigeen gaat het als de ezel.

De ezel, die een lading goederen weg moest brengen en aan het einde van de weg vrijheid en voeding zou krijgen. Verheugd dertelend had hij vooruit moeten springen, ja, zo snel had hij moeten gaan, dat de koopman hijgend achter hem aan moest stormen. Om het vele goede, dat hem op het eind van de weg wachtte.

Maar de ezel was geen ezel. Een meer menselijke ezel dan menige ezel is. Want hij zeide: "Waarom zou ik deze zware last torsen? Ik blijf hier, tot men mij die last afneemt, dan zal ik de weg wel afleggen".

Zo kwam de koopman en sloeg hem met een stok. De ezel riep wel: "I-a", maar verder deed hij niets. Hij zette geen stap vooruit. De koopman werd kwaad, hij greep het achterste sierdeel, de staart, en trok eraan met grote hevigheid. De ezel draaide zich om en schopte wat met zijn poten, maar hij ging geen stap vooruit.

De avond viel en de ezel kreeg geen voeding, maar alleen slaag. Eindelijk door de pijn gekweld, ging hij een paar stappen vooruit en bleef weer staan. Toen hij aan het einde van de weg kwam, zakte hij ineens onder zijn last.

Voor hem lag de grote vrije wereld, rond hem het kostelijk voedsel, maar hij had de kracht niet meer om de vrijheid te genieten en het voedsel tot zich te nemen.

Zo stierf de ezel met een laatste "I-a", een klacht tegen het onrecht der wereld, omdat hij als ezel, als dwaas, niet genomen had, wat de wereld hem bood, maar hij had gezocht naar datgene, wat de wereld niet bieden kon: een gewin zonder taak; een loon zonder werk.

Wanneer wij zo trachten de wereld te beschouwen vrienden, zal het ons altijd verkeerd gaan. De weg der waarheid is deze.

Wie keert tot de wereld, aanvaardt ermee een taak, die in zijn hart is geschreven, die altijd in zijn denken, of voortdurende achtergrond blijft en hem steeds een oordeel geeft over datgene, wat voor hem goed of kwaad is.

Wanneer de mens hier naar luistert, zal die weg niet altijd de weg zijn, die de mensen bewonderen, maar wel de weg, die hem voert naar het werkelijke leven.

Maar wanneer de mens tot de stof keert en weigert op de innerlijke stem te horen, weigert te aanvaarden de kracht, die met hem is, weigert ook de lastgeving, die in hem geschreven is te horen en te vervullen, deze gaat ten onder.

Er is geen voorbestemming, er is geen vastgelegd lot, men is vrij om te weigeren. Gij kunt Uw eigen doel verloochenen, gij kunt Uw eigen wezen prostitueren met gedachten, die daarbij niet behoren.

Maar wanneer gij dat doet, zult gij de prijs ervoor betalen. Er is geen noodlot en geen toeval, maar slechts een Goddelijke weg. Er is geen dwingende kracht, die U voortjaagt door het leven. Er is wel een leiding, die U in staat stelt de weg te gaan, die voor U bedoeld is, de kracht te vinden, die voor U noodzakelijk is.

Indien gij dit kunt aanvaarden, indien gij in U zelf met innerlijke zekerheid en rust kunt aanvaarden, wat het leven U oplegt, volbrengen de taak, die in U geschreven staat, dan zult gij de vreugde kennen van een leven, dat een vervulling is. Dan kunt gij het licht aanschouwen, dat de uiting is van de allerhoogste Kracht.

Ongetwijfeld is Uw eigen bewustzijn rijker dan mijn woorden kunnen zijn. Maar toch verstitout ik mij U nederig te wijzen op het feit, dat menigeen handelt tegen zijn weten, dat menigeen weigert te beantwoorden aan wat hij weet, dat recht en rechtvaardig is. Maar wie weet, dat hij recht en rechtvaardigheid heeft gevolgd in zijn eigen hart, en aanvaarden kan de gevolgen daarvan, die alleen vindt een vreugdig leven; die alleen kan altijd, zelfs wanneer menselijk gezien de nood hoog is, het lijden groot is, weer de vrede vinden die kracht geeft om voort te gaan.

En nederig verzoek ik U mij te verontschuldigen, wanneer ik aanneem, dat Uw kracht nog niet voldoende is. Maar Uw kracht voor het leven, Uw kracht, die over alle leed zogevoert, kunt U gewinnen uit de vervulling van Uw doel.

Wanneer gij het lijden, dat U wordt opgelegd, kunt zien als een noodlottig gevolg van Uw eigen fouten, wanneer U de beproevingen, die gij doormaakt kunt zien als een weg voor U om wederom de waarheid van Uw eigen wezen, de Goddelijke wil, te ontdekken. Wanneer gij de vreugde ziet als een bevestiging van een goed leven en al wat er uit voort zal bloeien voor een later bestaan, dan, mijne vrienden, hebt gij het onnodig gemaakt, dat ik tot U spreek. En zijt gij verschoond van deze onwaardige woorden, in staat schoner licht te genieten.

Ik dank U, vrienden, dat U mij heeft willen aanhoren. Ik wil nu het woord overgeven aan de laatste spreker van deze bijeenkomst, die voor U op zijn wijze eindigen met "Het Schone Woord" voor een beschouwing zal geven.

Goeden avond.

-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

Wanneer je zo op een avond als deze de verschillende gedachten volgt, dan krijg je zo de neiging om deze dingen uit te drukken in een paar reeksen van woordjes.

Voordat ik dan ook, als laatste spreker, een viertal onderwerpen, door U te stellen, voor U zal behandelen, vraag ik nog een klein ogenblik Uw aandacht voor mijn visie, o.a. op U en de huidige wereld.

Zij praten en denken en zeggen zoveel,
en soms krijgt de waarheid erin
soms wel zijn deel.
Maar meestal, ofschoon men de waarheid vereert,
spreekt men de waarheid, helaas, wel verkeerd.

Men spreekt van elkander,
van wie er niet is
en weet dan heel veel te vertellen.
Het zou een boekdeel zijn,
vol van details.
Een boek van vele vollen,
die vertellen
van het leven,
wat men zelve niet weet,
wanneer gij dat leven leeft.
Omdat heel vaak de spreker vergeet,
dat een ander innerlijk heeft.

De wereld doet aan politiek
en speelt een heel groots spel.
Men praat en spreekt en vreest
te zeer atomisch, fel.
Men ziet het kunstmanen gevaar,
dat nadert, om de wereld drijft
en ziet de raket,
die doemend vuurs verwensingen
aan de hemel schrijft.

Men ziet de droom van menselijk bestaan
en ondergang als zekerheid.
Men erkent niet het nut,
het doel, ja, Gods wil
in het gebeuren - ook van deze tijd.

Men hoort naar de radio, men leest in de krant,
men spreekt over gevaar voor het vaderland.
Men daast er over economie
en schreeuwt een ontzettende melodie
van angst:
De welvaart gaat voorbij,
de vreugde was hier reeds het langst.
Wat wordt er nu van mij?

Men zegt niet: Ik ga uit eigen kracht
bouwen, opdat deze wereld leeft
en in de toekomst beter dan heden
aan allen recht en vrede geeft.

Men weent om al, wat is vergaan
en vreest de dag van morgen,
maar daardoor, bittere vrucht der waan
zal men in al die zorgen vergeten
heden te volbrengen,
waat noodzaak is voor mens en geest.

Zo dacht men, zoekend in het verleden,
vresend, wat men in de toekomst leest.
Helaas, de vruchten derft van het hedon.

Men kent het bekende versje wel

De wereld is een schouwtoneel en al, wat daaraan vastzit.
Je zou dat ook kunnen variëren:

De wereld is een poppekast,
waarin de grootste gek nog past....
Het is waanzinnig zinnenspel,
dat wankelt : hemel nu, dan hel,
en altijd voortgaat, altijd voort,
terwijl er niemand anderen hoort.
Maar is het poppespel vaak moe.
Maar ik vraag, wie schouwt de poppen toe?
Wie ziet de zin van al dat gaan?
De redon van dit dwaas bestaan.
Slechts wie zich om de eeuwigheid,
niet bindt aan al, wat poppen leidt.
En zo leert eindelijk te vermijden,
zich zonder denken door weten en wil
van anderen te doen lijden.

Ik geloof, dat ik daarmede mijn eigen gemoed lucht heb kunnen geven. Ik hoop voor U, dat U het waardeert. Heeft U het niet kunnen waarderen, dan mijn werkelijk hartelijk gevoeld medeleven. Maar voor mij was het een innige vreugde, dat ik zo even de gelegenheid had te omschrijven mijn mening.

Nu gaarne van U nog 4 woorden, die niet uit hoge begrippen behoeven te bestaan. In een lucifer ligt net zoveel van de wuueigheid als in een dennbos. En een woordje als "vuur" of "klatergoud" kan evenveel betekenen als "zuiverheid" of "oneindigheid".

KRACHT WIJSHEID MOED HAAT SCHOONHEID

=====

Schoonheid

Een lijnenspel in vlammeude kleur,
dat he leven omschrijft
als een deur naar verder bestaan.
Waarvoor het "IE" een wijl
aarzelend verblijft
Schoonheid, weerkaatsing van een kracht,
die achter alle vormen leeft
en die de vorm en schoonheid zelf
uit zich geschepen heeft.

Kracht

Men denkt, dat de kracht in de spieren zetelt
en meent, dat de kracht soms ligt in 't verstand,
maar de kracht, die regeert
is een hoger wezen.
Het is God, Wiens vaderlijke hand
het menselijk Zijn geleidt.
Kracht is de eenheid van je wezen.
Dankt qerbiedig, zonder vrezon,
één wordt met de eeuwigheid.
Want: heb je het Zijn volbracht,
wat je door God werd opgelegd.

Dan krijg je Goddelijke kracht,
niet als genade,
maar als recht door God
aan jou gegeven.

Zo vindt een ieder kracht
om voort te gaan.
Zo is de kracht
de spiegel van het leven.

Haat

Een vuur, dat je verteert,
een filter, dat de zon je keert;
een kracht, die het wezen zelve breekt
terwijl de haat zich buiten wreekt,
voel je je zelve ondergaan.

Haat, bittere kracht van sombere waan,
dat maakt het leven tot een waan.
Haat, onbegrepen liefdekracht,
die in het Al bestaat
en die daar onbegrepen
door het "IK" verworpen wordt
tot de haat.

Kracht en liefde zijn tezaam de kern
van wat men haten noemt,
maar wie de haat in zich verwint
en zo het leven roemt en licht en liefde,
die beseft, dat liefde was de kern der haat,
dat liefde "IK" verheft
tot bijna Goddelijk bestaan.

Moed

Ik durf het leven aan.
Mag heel de wereld beven,
ik durf het al bestaan
en zal nog verder streven.

Dreigt mij de dood:
ik ken geen angst.
Ik durf nog voort te gaan
al zou de demon, duivel, al,
hier rond mij samen staan.

Ik ken des levens werkelijkheid,
ik ken des levens macht.
Ik heb moed, omdat mijn God
mij zelfs tot leven heeft gebracht.

Ik vrees het leven niet.
Ik vrees geen werkelijkheid,
omdat in mij het licht
mij tot een doel geleidt.

Samenvatting: Wie de haat overwint, het licht aanvaardt, die vindt
de Goddelijke kracht, waardoor de moed in het "IK" ontstaat en het
leven wordt volbracht. Die kent des levens heerlijkheid en werke-
lijkheid van 't bestaan en zal zo, zonder angst of vrees, tot hoger
leven gaan.

Goeden avond.